

Становище

**от проф. д-р Таня Иванова Борисова, д.н., член на научното жури със
Заповед № 3036 от 21. 11. 2021 година на Ректора на ТрУ**

В конкурса за заемане на академичната длъжност „професор“, в Област на висше образование 1. Педагогически науки, Професионално направление 1. 1. Теория и управление на образованието, обявен в Държавен вестник, брой 86 /15. 10. 2021 г. за потребностите на ПФ – ТрУ. В конкурса заявяват участие двама кандидати – доц. д-р Валентина Шарланова и д-р Румяна Тодорова Гьорева. На базата на представените документи, на първото си заседание, научното жури допусна до оценка на научната продукция и двамата кандидати. С писмо вх. № 84/ 08.02.2022 г. до Декана на ПФ доц. Шарланова оттегли документите си за участие в конкурса. Така в конкурса остава само един участник – д-р Румяна Тодорова Гьорева.

1. Обща оценка на представените материали

Д-р Гьорева представя комплект от материали на хартиен и електронен носител в съответствие с Правилника за развитие на академичния състав на ТрУ, сред които и справка за изпълнение на минималните и допълнителни изисквания на ТрУ за заемане на длъжността „професор“. В тази справка тя отразява само точките, които сбира за длъжността „професор“, като не се съобразява със Забележки т. 8 /г/ от ППРАСРБ, която гласи: „Кандидатът, който има само докторска степен, следва да покрие минималните национални изисквания за „доцент“ и „професор“. При направената справка за минималните изисквания по група показатели за област 1. Педагогически науки, проф. направление 1.2. Педагогика констатирах следното:

1. В показател Г / сума от показатели от 4 до 10 / кандидатът д-р Румяна Гьорева следва да събере 200 т. за доцент и 200 т. за професор. Тя събира общо 325 т. В Г.5. Публикуваната книга на база защитен дисертационен труд за присъждане на ОНС „Доктор“ – „Контролната

дейност в образованието“, изд. Макрос, при проверка в COBISS излиза в рубрика учебни помагала за ВУЗ, а не като монография;

2. В показател Д / сума от показателите от 11 до 13/, д-р Гьорева събира общо 125 т., при необходими 50 т. за „доцент“ и 100 т. за „професор“.

Така, въпреки депозираните два хабилитационни труда, д-р Румяна Гьорева **не отговаря** на цитираната по-горе Забележки т. 8 /Г/ от ППРАСРБ и **не събира минималния брой точки** по два от показателите за покриване и на двете академични длъжности.

Ще се спра и на депозираните като хабилитационни трудове – „Модели на стратегическото управление на институциите от системата на предучилищното и училищното образование“ /изд. ЕКС-ПРЕС- Габрово, 2020 г./, „Мениджмънт на училището в условия на криза“ – /същото издателство, същата година/. Приемам тези две монографии като отговор на изискванията за академичната длъжност „доцент“, тъй като със същите д-р Гьорева кандидатства за длъжността „доцент“ в ЮЗУ през 2020 г.

1. В монографията „Модели на стратегическото управление на институциите от системата на предучилищното и училищното образование“ д-р Гьорева прави справка за различните гледни точки на учени по въпроса, като разполага теоретичния обзор на повече от 160 стр., в две глави, от общо 210 стр. текст. Коректно е цитирането, но не намирам позицията на автора, мотивираща предстоящо научно изследване. Всъщност не намирам и такава, ако не се броят от стр. 173 – концепция на модела до стр. 206, заедно с експертен анализ на модела, в който се съдържат фигури, таблици и никъде не става ясно кои са експертите, кой и как оценява този модел, колко и какви експерти са интервюирани, как са получени резултатите. В този смисъл не намирам бележите на класическа хабилитация, подплатена с научни измервания и доказателства.

2. Във втората монография „Мениджмънт на училището в условия на криза“ вече има „дизайн на изследването“, с формулирани цели, задачи, участници в изследването, както и формулирани критерии, на базата на анкетни карти. Всеки изследовател знае, че анкетирането е само помощен метод на изследване. Поставянето му в центъра на една научна хабилитация не е най-убедителният начин за получаване на надеждни резултати.

В двете монографии се забелязва коментар на множество законови и подзаконови актове, като резултат от професионалното присъствие на д-р Гьорева в РУО като ст.експерт. Ще си позволя да коментирам също като специалист от практиката:

- Познавам спецификата на работа в РУО. Обикновено експертите по „Организация и контрол“ дават точно такива указания на директорите. В този смисъл приемам двете монографии по-скоро като справочници, като ръководства за работа на директорите, но не и като научни изследвания;
- Не винаги нормативните актове кореспондират с иновациите в управлението на образованието;
- Предложеният авторски модел не е изследван, не е пробиран, не е защитен с доказването или отхвърлянето на хипотеза, каквато липсва и в двете монографии;
- Д-р Гьорева не успя да ме убеди / чрез анализа на анкетите си/, че възрастта на директорите, професионалният им опит, квалификацията и пр. влияят върху управлението на училището в условия на криза. Пък и горепосоченото не кореспондира с въведените от нея критерии.

В този смисъл **не приемам** двете монографии като хабилитационни трудове със сериозен научен принос.

3. Хабилизационният труд „Оценяване качеството на образование в училищните институции“, изд. ЕКС – ПРЕС, Габрово, 2021. Ще приема като втори за заемане на академичната длъжност „професор“. Монографията съдържа 307 стр., подредени в три глави. Във въведението д-р Гьорева формулира обект и предмет на изследването, цел и задачи. От тях става ясно, че ще бъде изследван „дизайнът на процесите на инспектиране на качеството на образование в България“, както и „да се анализират различните равнища за качествено инспектиране, оценяване и самооценяване на качеството“ /стр. 7 /. Претенциите са за „изследователска концепция, която трасира пътица за различни по същност и характер експериментални изследвания....“ /стр. 9/. Както в първите две монографии, така и тук, в две глави – на 262 стр. авторката събира, обработва и цитира различни схващания за оценяването – същност, цели, роли и отговорности; проследява европейски и български държавни документи, свързани със системите за качество у нас и Европа; представя външното оценяване на качеството на образованието в България – стандарти, подходи, методи, дейности и инструменти на инспектирането. Д-р Гьорева е прецизен държавен служител, който умее да обобщава и представя на четивен, научно-популярен стил новите идеи за национално оценяване на средното образование у нас. Вероятно такъв справочник би бил полезен на всички, които тепърва се докосват до работата на Националния инспекторат по образование. Едва на стр. 274, в трета глава се появяват резултатите от външното оценяване в Б-я 2019-2020 г. До стр.304, общо – 30 от 307 стр. съдържат наченки на научно изследване. Съмнявам се, че този анализ е авторски и не е плод на цялостната дейност на Националния инспекторат. Повод за това ми дават публикуваните на страницата му отчети и други материали.

Определено твърдя, че хабилитационният труд на кандидата за академичната длъжност „професор“ следва да бъде плод на многогодишни авторски тези и изследвания, дори и в теоретичен аспект. Прекаленото цитиране на разпоредби, правилници и закони не е достатъчно доказателство за научните търсения на автора. Ще отбележа и това, че задълбочен количествен и качествен анализ на какъвто и да е научен факт трудно може да бъде защитен на няколко страници / в случая с диаграмите – около 30/.

Във връзка с гореизложеното **не приемам** и тази монография за научен хабилитационен труд.

Заключение: След направения обзор на представените от д-р Румяна Гьорева документи за участие в конкурса за академичната длъжност „професор“ в област на висше образование 1. Педагогически науки, проф. направление 1.1. Теория и управление на образованието констатирам:

1. Д-р Румяна Гьорева **не отговаря** на Забележки т. 8 /Г/ от ППРАСРБ и **не събира минималния брой точки** по два от показателите за покриване и на двете академични длъжности;
2. Представените монографии **не приемам** за хабилитационни трудове, според изискванията на Закона и ППРАСРБ.

Това ми дава основание да дам **отрицателна оценка** на представените от д-р Гьорева материали за участие в конкурса. Предлагам на членовете на научното жури да препоръчат на ФС на ПФ **да не избира за професор** в област на висше образование 1. Педагогически науки, проф. направление 1.1. Теория и управление на образованието д-р Румяна Тодорова Гьорева.

07.03.2022г.
Стара Загора

Проф. д-р Таня Борисова, д.н
Член на научното жури

Opinion

**by Prof. Dr. Tanya Ivanova Borisova, member of the scientific jury with
Order № 3036 of 21.11.2021 of the Rector of the Thrakya University**

In the competition for the academic position "Professor", in the field of higher education 1. Pedagogical sciences, Professional field 1. 1. Theory and management of education, published in the State Gazette, issue 86/15. 10. 2021 for the needs of the Faculty of Pedagogy - Thracian University. Two candidates are applying for the competition - Associate Professor Dr. Valentina Sharlanova and Dr. Rумыana Todorova Gyoreva.

Based on the documents presented at its first meeting, the scientific jury allowed the evaluation of the scientific production of both candidates. With a letter ent. № 84 / 08.02.2022 to the Dean of the Faculty of Pedagogy Assoc. Prof. Sharlanova withdrew her documents for participation in the competition. Thus, only one participant remains in the competition - Dr. Rумыana Todorova Gyoreva.

1. Overall evaluation of the submitted materials

Dr. Gyoreva presents a set of materials on paper and electronic media in accordance with the Regulations for the development of the academic staff of the Thracian University, including a reference to meet the minimum and additional requirements of the Thracian University for the position of "professor". In this report it reflects only the points it collects for the position of "professor", not complying with the Notes item 8 / d / of the PRASRB, which reads: "The candidate who has only a doctorate should meet the minimum national requirements for "Associate Professor" and "Professor".

When making the reference for the minimum requirements by group of indicators for field 1. Pedagogical sciences, professional field 1.2. Pedagogy found the following:

1. In indicator D / sum of indicators from 4 to 10 / the candidate Dr. Rумыana Gyoreva should collect 200 points for associate professor and 200 points for professor. It collects a total of 325 points in D.5. The published book on the basis of a defended dissertation for the award of the ONS "Doctor" - "Control activity in education", ed. Macro, when checked in COBISS, is published in the textbooks for universities, not as a monograph;

2. In indicator E / sum of indicators from 11 to 13 /, Dr. Gyoreva collects a total of 125 points, with the required 50 points for "associate professor" and 100 points for "professor".

Thus, despite the two habilitation papers submitted, Dr. Romyana Gyoreva does not meet the above-mentioned Notes item 8 / d / of the PRASRB and does not collect the minimum number of points on two of the indicators to cover both academic positions.

I will also focus on the papers submitted as habilitation papers - "Models of strategic management of institutions in the system of preschool and school education" / ed. EX-PRESS - Gabrovo, 2020 /, "School Management in Crisis" - / same publishing house, same year /. I accept these two monographs in response to the requirements for the academic position of "Associate Professor", as with the same Dr. Gyoreva applied for the position of "Associate Professor" at SWU in 2020.

1. In the monograph "Models of strategic management of institutions in the system of preschool and school education" Dr. Gyoreva makes a reference to the different points of view of scholars on the subject, having a theoretical overview of more than 160 pages, in two chapters, from a total of 210 pages of text. The citation is correct, but I do not find the author's position motivating upcoming research. In fact, I can't find one if I don't count from page 173 - concept of the model to page 206, together with expert analysis of the model. It contains figures, tables and nowhere is it clear who the experts are, who evaluates this model and how, how many and what experts were interviewed, how the results were obtained. In this sense, I do not find the signs of a classical habilitation, backed by scientific measurements and evidence.

2. The second monograph "School Management in Crisis" already has a "design of the purpose of the study", with formulated, tasks, grouped surveys, as well as formulated criteria, based on maps. Every researcher knows that the survey is only an auxiliary method of research. Putting it at the center of a scientific habilitation is not the most convincing way to get reliable results.

In both monographs there is a commentary on a number of laws and regulations, as a result of the professional presence of Dr. Gyoreva in the RWB as a senior expert. I will also allow myself to comment as a specialist in practice:

- I know the specifics of working in RWB. Usually, the Organization and Management experts give such instructions to the directors. In this sense, I accept the two monographs as reference books, as directors' work guides, but not as research;

- The normative acts do not always correspond to the innovations in the management of education;

- The proposed author's model has not been studied, has not been selected, is not protected by proving or rejecting a hypothesis, which is missing in both monographs;

- Dr. Gyoreva failed to convince me / through the analysis of her surveys / that the age of principals, their professional experience, qualifications, etc. affect the management of the school in a crisis. Moreover, the above does not correspond to the criteria introduced by her.

In this sense, **I do not accept** the two monographs as habilitation papers with a serious scientific contribution.

3. The habilitation work "Assessing the quality of education in school institutions", ed. EX - PRESS, Gabrovo, 2021. I will accept as the second to hold the academic position of "professor". The monograph contains 307 pages, arranged in three chapters. In the introduction, Dr. Gyoreva formulates the object and subject of the research, purpose and tasks. It is clear from them that "the design of the processes of quality inspection of education in Bulgaria" will be studied, as well as "to analyze the different levels of quality inspection, assessment and self-assessment of quality" / p. 7 /. The claims are for a "research concept that paves the way for different in nature and nature of experimental research...." / P. 9 /. As in the first two monographs, so here, in two chapters - on page 262, the author collects, processes and quotes different ideas about evaluation - nature, goals, roles and responsibilities; monitors European and Bulgarian state documents related to the quality systems in Bulgaria and Europe; presents the external evaluation of the quality of education in Bulgaria - standards, approaches, methods, activities and tools of inspection.

Dr. Gyoreva is a precise civil servant who is able to summarize and present in a readable, popular science style the new ideas for national evaluation of secondary education in our country. Probably such a guide would be useful to anyone who is still touching the work of the National Inspectorate of Education. Only on page 274, in the third chapter, the results of the external evaluation in Bulgaria 2019-2020 appear. Up to page 304, in total - 30 out of 307 pages contain the beginnings of scientific research. I doubt that this analysis is author's and is not the result of the overall work of the National Inspectorate. The reason for this is the reports and other materials published on his page.

I definitely argue that the habilitation work of the candidate for the academic position of "professor" should be the result of many years of author's theses and

research, even in theoretical terms. Excessive citation of regulations, rules and laws is not sufficient evidence of the author's scientific research. I will also note that an in-depth quantitative and qualitative analysis of any scientific fact can hardly be defended on several pages (in the case of diagrams - about 30).

In connection with the above, I do not accept this monograph for scientific habilitation work.

Conclusion: After the review of the documents submitted by Dr. Romyana Gyoreva for participation in the competition for the academic position "Professor" in the field of higher education 1. Pedagogical Sciences, Prof. 1.1. Theory and management of education I find:

1. Dr. Romyana Gyoreva does not comply with the Remarks item 8 / d / of the PRASRB and does not collect the minimum number of points on two of the indicators for covering both academic positions;

2. I do not accept the presented monographs as habilitation papers, according to the requirements of the Law and the PRASRB.

This gives me reason to **give a negative** assessment of the materials presented by Dr. Gyoreva for participation in the competition. I suggest to the members of the scientific jury to recommend to the Pedagogical Faculty of the Thrakya University **not to choose a professor** in the field of higher education 1. Pedagogical sciences, professional field 1.1. Theory and management of education Dr. Romyana Todorova Gyoreva.

07.03.2022

Stara Zagora

Prof. Dr. Tanya Borisova, Ph.D.

Member of the scientific jury

